

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПЗВО «ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА АКАДЕМІЯ ІВАНА ЗОЛОТОУСТОГО»

Факультет гуманітарних наук

Кафедра богослов'я

СИЛАБУС ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

«ХАРИТАТИВНА НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА»

Освітньо-професійна програма «Богослов'я»

Спеціальність 041 Богослов'я

Галузь знань 04 Богослов'я

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Затверджено на засіданні кафедри богослов'я,
Протокол № 2 від 13 вересня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Програмні компетентності
5. Програмні результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва підготовки	<i>Харитативна навчальна практика</i>
Викладач (-і)	Кібель Назар Володимирович – магістр богослов'я, керівник навчально-методичного сектору
Контактний телефон Викладача	+38-0342-72-47-30 (роб.)
Е-mail викладача	ua060690@gmail.com
Формат дисципліни	Практична підготовка
Обсяг дисципліни	90 год., 3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	ifaiz.edu.ua/novyny/967-sylabusy-kb-bak.html
Консультації	середа, о 15.40-17.00 год

2. Анотація до курсу

Дисципліна циклу практичної підготовки «*Харитативна навчальна практика*» практика є невід'ємним сегментом пастирського служіння, а, отже, й важлива складова процесу підготовки бакалаврів за освітньою програмою 041 – богослов'я на кафедрі богослов'я. Обов'язковість запровадження цієї практики обумовлена не лише внутрішніми потребами Церкви, а й необхідністю набуття важливих якостей здобувачів вищої освіти, визначених критерієм soft skills, що увиразнює сукупність якісних характеристик соціальної зрілості та інтелектуально психологічної стійкості духовного пастиря і громадянина.

3. Мета та цілі курсу

Метою викладання дисципліни «*Харитативна навчальна практика*» є набуття практичних навиків харитативної та місіонерської діяльності в умовах інноваційного суспільства, світоглядного плюралізму та поліконфесійності.

Особливість цієї практики в тому, що студенти включаються в коло реальних проблем харитативного служіння, ознайомлюються з реальним змістом і обсягом цієї роботи. Разом з тим, харитативна навчальна практика, як форма професійної підготовки у вищій школі, маючи в основі професійні знання, спирається на конкретно визначений теоретичний фундамент з дисциплін забезпечуючи практичне пізнання закономірностей і принципів професійної діяльності, оволодіння способами їхньої організації та ведення. У процесі практики здійснюється не лише перевірка теоретичної та практичної підготовки студента, але й створюються умови для розкриття потенційних можливостей студента та його креативності.

Цілі та завдання викладання навчальної практики «*Харитативна навчальна практика*»:

- навчитися реалізовувати на практиці набуті теоретичні знання з пасторального та морального богослов'я, соціальної доктрини Церкви;
- сформувати професійні навички й уміння місіонерського служіння та координації соціально-просвітницької діяльності церковно-релігійних організацій на рівні недільних шкіл, місіонерсько-катехитичних і капеланських відділів, релігійно-просвітницьких центрів тощо;
- засвоїти методологію самостійної розробки кейс-технології здійснення богослужбово-місіонерського харитативного служіння в освітніх, культурних і медичних закладах, пенітенціарних установах, геріатричних пансіонатах;
- сформувати навички місіонерського служіння у дусі євангельського проповідництва, в тому числі шляхом участі в розробці навчальних посібників, презентацій навчально-методичних матеріалів;
- набути практичних навичок харитативного місіонерського служіння, що включає в себе керівництво катехитично-богословськими місіями, місіонерськими центрами та відділами;
- закріпити уміння необхідні для самостійного планування, організації та проведення концертів духовної музики, хорового співу, конкурсів релігійних національно-патріотичних пісень, екскурсійно-просвітницьких і паломницьких місій, що сприяють воцерковленню вірян і збереженню української національно-релігійної ідентичності.

У результаті проходження харитативної навчальної практики студент повинен:

знати:

- основні нормативні документи, які регламентують соціальне служіння в державі та

Церкві;

- теоретичні засади соціально-душпастирського служіння та методики його впровадження у парафіях, благодійних організаціях;
- особливості розробки програм у даній галузі та різних типів із застосуванням ефективних методів і форм служіння;

вміти:

- працювати з нормативними документами, які регламентують соціальне служіння у державі та Церкві;
- правильно і доцільно використовувати в практиці своєї роботи засади з соціально-душпастирського служіння;
- проводити аналіз та самоаналіз соціального служіння а також різних програм зокрема; планувати та організовувати соціальне служіння застосовуючи досвід із даної галузі від інших.

4. Програмні компетентності

інтегральні компетентності:

ІК-1 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі в галузі богослов'я;

загальні компетентності:

ЗК-2 Здатність зберігати та примножувати духовні, моральні, культурні, освітні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК-3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК-9 Здатність працювати в команді

фахові компетентності:

ФК-1 Здатність критично усвідомлювати історичну, культурну та соціальну значущість богословських традицій;

ФК-3 Здатність визначати взаємодії та взаємозв'язки між богословськими традиціями, оцінювати суспільну і культурну роль богослов'я в історичному та сучасному контекстах;

ФК-4 Здатність аналізувати й характеризувати усталені та нові богословські традиції, богослужбові та релігійно-правові практики;

ФК-10 Здатність використовувати богословські знання та навички в практичній богослужбовій і пасторальній діяльності;

ФК-12 Здатність вести просвітницьку діяльність в галузі богослов'я;

ФК-14 Здатність організувати представницько-посередницьку діяльність в галузі богослов'я;

ФК-15 Здатність здійснювати навчальну та виховну діяльність в освітніх закладах та інших установах, організаціях.

5. Програмні результати

ПРН-1 Застосовувати норми та стилі літературної української мови у спілкуванні і практичній діяльності;

ПРН-2 Спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами;

ПРН-6 Мати концептуальні знання гуманітарних та соціальних наук, необхідні для критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері богослов'я;

ПРН-9 Розуміти специфіку усталених та нових богослужбових (літургійних), духовних (молитовних) та релігійно-правових практик богословських традицій;

ПРН-11 Здійснювати професійну і суспільну діяльність відповідно до морально-етичних засад і принципів

ПРН-12 Застосовувати усні, письмові і візуальні способи передачі інформації;

ПРН-13 Пояснювати основи, принципи і методи богослов'я та застосовувати їх у практичній діяльності;

ПРН-14 Вміти презентувати богословську думку в межах представницької і посередницької діяльності;

ПРН-15 Вміти звершувати та/або співзвершувати богослужіння, таїнства, молитви, обряди (відповідно до конфесійних особливостей), провадити професійну позабогослужбову діяльність;

ПРН-16 Приймати ефективні рішення у непередбачуваних робочих контекстах розробляти та реалізовувати проекти у галузі богослов'я, державно-церковних відносин, освіти, організувати

та керувати професійним розвитком осіб та груп; ПРН-17 Продемонструвати розуміння «богослов'я» як освітньої, наукової та практичної дисципліни в історичному і сучасному контексті; ПРН-20 Визначати взаємозв'язки між різними богословськими дисциплінами та застосовувати набуті знання і вміння у процесі формулювання способів вирішення богословських питань.			
6. Організація навчання курсу			
<i>Обсяг практичної підготовки</i>			
Вид заняття		Загальна кількість годин 90 год. / 3 ЄКТС	
Практичні заняття		3-4 курси – 30 год.	
індивідуальна робота		3-4 курси – 15 год.	
самостійна робота		3-4 курси – 45 год.	
<i>Ознаки практичної підготовки</i>			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий/ Вибірковий
3 курс – 5,6 семестри; 4курс – 7 семестр	041 – Богослов'я	3курс, 4 курс.	Обов'язкова дисципліна циклу практичної підготовки
<i>Тематика практичної підготовки</i>			
Тема		Кількість годин	
		Практ. заняття	Індивід. /Самост. робота
Змістовий модуль 1. Організаційно-харитатвна діяльність студентів-практикантів.			
ТЕМА 1. Соціальне служіння в Церкві. 1. Резолюції 6 сесії Патріаршого собору УГКЦ 2. Базові принципи соціальної доктрини.		3	5 / 2
ТЕМА 2. Церква і соціальне служіння. 1. Місце служіння 2. Умови служіння		3	5 / 1
ТЕМА 3. Християнська ідея милосердя 1. Відносини між душпастирями та вірними 2. Відносини між вірними в душі милосердя		3	5 / 2
Всього		9	15 / 5
<i>Література до зміст. модуля 1 – № 2,3,4,8,9,12,15,16,18,19, 23,24,26.</i>			
Змістовий модуль 2. Науково-дослідна діяльність студентів практикантів			
ТЕМА 1. Волонтерське служіння. 1. Прагнення до спільного добра, дух служіння, допомогти потребуючому 2. Постійна чутливість до потреб особи, громади, парафіяльної спільноти, держави		3	5 / 1
ТЕМА 2. Організація мирянського життя на парафії. 1. Права і обов'язки священнослужителя 2. Підготовка і планування заходу 3. Пошук коштів 4. Згуртування і атмосфера спільноти		3	5 / 2
ТЕМА 3. Координація волонтерського служіння. 1. Створення волонтерської програми: планування роботи, набір волонтерів, зустріч з волонтером де представляється коротко мета даного заходу, тренування, координація волонтерського служіння, подяка волонтерам.		3	5 / 2

	Всього	9	15 / 5												
<i>Література до зміст. модуля 2 – № 1,3,5,7,8,11,12,13,15,17,25, 28.</i>															
Змістовий модуль 3. Харитативна студентська навчальна робота.															
ТЕМА 1. Праця з різними категоріями людьми 1. Ціль у вихованні молоді 2. Довіра між сторонами 3. Позитивний вплив на молодь 4. Негативний вплив на молодь 5. Християнське виховання неповносправних, дітей-сиріт тощо.		3	4 / 1												
ТЕМА 2. Карітас як місія Церкви. 1. Участь у соціальних проєктах Івано-Франківського Архієпархіального Карітасу.		3	4 / 2												
ТЕМА 3. Парафіяльні Карітаси 1. Умови служіння 2. Підхід і довіра 3. Запровадження Карітасу у житті парафії		3	4 / 1												
ТЕМА 4. Капеланське служіння. 1. Особа капелана 2. Потреба у капеланстві 3. Капелан військовий 4. Капелан лікарняний 5. Капелан навчально-виховних закладів		3	3 / -												
	Всього	12	15 / 5												
<i>Література до зміст. модуля 3 – № 2,4,5,6,7,9, 20,26,28.</i>															
Разом:		30	45 / 15												
7. Система оцінювання курсу															
<p>У процесі вивчення дисципліни «Харитативна навчальна практика» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів:</p> <p>поточне тестування та опитування; залікове модульне тестування та опитування; ректорська контрольна робота; підсумковий екзамен; інше.</p> <p>Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з навчальної дисципліни «Харитативна навчальна практика» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.</p>															
<table border="1"> <tr> <td>Заліковий модуль 1 (поточне опитування)</td> <td>Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)</td> <td>Заліковий модуль 3 (оцінка за КППЗ)</td> </tr> <tr> <td>30 %</td> <td>30 %</td> <td>40 %</td> </tr> <tr> <td>тиждень (___)</td> <td>тиждень (___)</td> <td>тиждень (___)</td> </tr> </table>	Заліковий модуль 1 (поточне опитування)	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (оцінка за КППЗ)	30 %	30 %	40 %	тиждень (___)	тиждень (___)	тиждень (___)			для заліку			
Заліковий модуль 1 (поточне опитування)	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (оцінка за КППЗ)													
30 %	30 %	40 %													
тиждень (___)	тиждень (___)	тиждень (___)													
<table border="1"> <tr> <td>Заліковий модуль 1 (поточне опитування)</td> <td>Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)</td> <td>Заліковий модуль 3 (оцінка за КППЗ)</td> <td>Заліковий модуль 4 (письмовий екзамен)</td> </tr> <tr> <td>20 %</td> <td>20 %</td> <td>20 %</td> <td>40 %</td> </tr> <tr> <td>тиждень (___)</td> <td>тиждень (___)</td> <td>тиждень (___)</td> <td></td> </tr> </table>	Заліковий модуль 1 (поточне опитування)	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (оцінка за КППЗ)	Заліковий модуль 4 (письмовий екзамен)	20 %	20 %	20 %	40 %	тиждень (___)	тиждень (___)	тиждень (___)				для екзамену
Заліковий модуль 1 (поточне опитування)	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (оцінка за КППЗ)	Заліковий модуль 4 (письмовий екзамен)												
20 %	20 %	20 %	40 %												
тиждень (___)	тиждень (___)	тиждень (___)													

Шкала оцінювання:

За шкалою академії № 1	За шкалою академії № 2	За національною шкалою	За шкалою ECTS
9-10	90-100	Відмінно	A (відмінно)
8	85-89	Добре	B (дуже добре)
	75-84		C (добре)
7	65-74	Задовільно	D (задовільно)
6	60-64		E (достатньо)
3-5	35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-2	1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

8. Політика курсу

Політика щодо відвідування. Особиста присутність студента на практичних заняттях у процесі вивчення дисципліни «Христативна навчальна практика» є обов'язковим компонентом оцінювання. Усі пропущені практичні (із занесенням у журнал відвідування студентів відмітки «н») необхідно здобувачам освіти відпрацювати, відповідно до правил навчального процесу в Академії. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, чи стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем навчальної дисципліни.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

9. Рекомендована література

1. Лакота Г. Принагідні науки і промови. Перемишль, 1935. 232 с.; https://chtyvo.org.ua/authors/Lakota_Hryhorii/Prynahidni_nauky_i_promovy/.
2. Мудрий С. Проповідництво і катехитика (конспект лекцій). Рим, 1993. 174 с.; <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/14156/file.pdf>.
3. Торрей Р.А. Духовна особиста праця. Нью-Йорк, 1950. 159 с.; <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/10165/file.pdf>.
4. Забзалюк Д.Є. Душпастирська служба українських військових формацій першої половини ХХ ст.: монографія. Львів : Львів ДУВС, 2012. 188 с.; https://chtyvo.org.ua/authors/Zabzaliuk_Dmytro/Dushpastyrska_sluzhba_ukrainskykh_viiskovykh_formatsii_pershoi_polovyny_KhKh_st/.
5. Михалевич В. Душпастирська діяльність у духовно-моральному вихованні молоді: актуальність та проблематика. // Волинський благовісник. 2013. Вип. 1. С. 271-277. https://vb.vpba.edu.ua/public/pdf/1_29.pdf.
6. Требник (скорочений для вжитку). Чикаго, 1963. 96 с.; <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/7319/file.pdf>.
7. Лебедович І. Полеві духовники УГА: у 45 річчя участі у Визвольних Змаганнях. Вінніпег, 1963. 325 с. <https://diasporiana.org.ua/religiya/7207-lebedovich-i-o-polevi-duhovniki-uga-u-45-richchya-uchasti-u-vizvolnih-zmaganniah/>.
8. Марусин М., о. Пастирсько-літургічна діяльність святого Йосафата. Рим, 1967. 100 с.; <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/10653/file.pdf>.
9. Український мирянин в житті Церкви, спільноти та людства: Матеріяли студійних днів УХР (Рокка ді Папа б. Риму, 13-16 жовтня 1963 р.) Париж-Рим, 1966. 418 с.; <https://diasporiana.org.ua/religiya/18263-ukrayinskiy-miryandin-v-zhitti-tserkvi-spilnoti-ta-lyudstva-materiyali-studiynih-dniv-uhr-rokka-di-papa-b-rimu-13-16-zhovtnya-1963-r/>.
10. Любачівський М. Проповіді. Рим, 1984. 284 с.; <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/20105/file.pdf>.

11. Ларіон. Мої проповіді. Вінніпег, 1973. Ч. 1. 187 с.; <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/20771/file.pdf>.
12. Хомів М. Практичний poradnik душпастиря у служінні особам з розумовою неповносправністю. Львів : «Манускрипт», 2013. 76 с.
13. Хочемо бачити Ісуса. Методичний посібник для євангелізації охрещених та неохрещених осіб. Івано-Франківськ, 2017. 102 с.
14. Я потребую тебе. Практичний poradnik у служінні дітям, які позбавлені батьківської опіки. Київ : Колесо, 2014. 116 с.
15. Апостольське послання Папи Венедикта XVI «з власного почину», 11.11.2012 р., Ватикан.
16. Документи єпархіальних соборів 2001-2002, т. I, Львів, 2003. 555 с.
17. Жива парафія-місце зустрічі з живим Христом: матеріали VI сесії Патріаршого Собору УГКЦ. – Львів: Свічадо, 2016. 176 с.
18. МБФ Карітас України. Любов'ю служіть один одному. Посібник для організації соціального служіння у парафіях. Львів: Логос, 2017. 276 с.
19. Звернення Блаженішого Святослава з нагоди дня соціального служіння та благодійності в УГКЦ, 05.02.2015 р., м. Київ.
20. Катехизм Католицької Церкви. Синод Української Греко-Католицької Церкви. Жовква: Місіонер, 2002, 772 с.
21. Катехизм Української Греко-Католицької Церкви «Христос – наша пасха». Львів: Свічадо, 2012, 344 с.
22. Кодекс канонів східних Церков, Львів: Місіонер, 1995, 470 с.
23. Любачівський М. Катехизм для парохів. Нью-Йорк – Мюнхен, 1961, 344 с.
24. Пастирське слово Блаженішого Святослава про дар осіб з розумовою неповносправністю, 12.11.2013 р., м. Київ.
25. Партикулярне право УГКЦ, Благовісник, Львів 2018, 45 с.
26. Синодальне послання єпископів УГКЦ про «Служіння ближньому дияконія в житті УГКЦ», 27.10.2016 р., м. Київ.
27. Шпіраго Ф. Католицький народний катехизм. Львів: Місіонер, 1997. 590 с.

Кібель Назар Володимирович,
магістр богослов'я, викладач кафедри богослов'я